

15. Konferencja niemiecko-polska w Grub k. Monachium

Franciszek Brzóska, Jan Knapik, Marek Pieszka

*Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy,
32-083 Balice k. Krakowa*

W dniach 21-25 września 2008 r. w Republice Federalnej Niemiec gościła grupa byłych stypendystów Fundacji Hannsa-Seidela z Polski. Hanns Seidel był przewodniczącym Chrześcijańsko-Socjalnej Unii w Bawarii oraz premierem tego landu. Partia ta, jak każda zasiadająca w Bundestagu, posiada swoją Fundację. Fundacja przykłada dużą wagę do współpracy międzynarodowej i przeznacza znaczne środki finansowe na programy i stypendia dla specjalistów z różnych krajów świata. Corocznie korzysta z jej pomocy ponad 130 stypendystów z wszystkich kontynentów. Pracownicy Instytutu Zootechniki-PIB są stypendystami Fundacji już od lat 80. ubiegłego wieku. Kontakty naukowe z Bawarskim Krajowym Instytutem Hodowli Zwierząt w Grub mają natomiast już ponad 40-letnią tradycję, sięgają bowiem 1967 roku. Instytut ten również fundował stypendia. W wyjazdach do Bawarskiego Krajowego Instytutu Hodowli Zwierząt, wchodzącego obecnie w skład Bawarskiego Krajowego Instytutu Rolniczego we Freisingu, wzięło udział około 20 byłych i obecnych pracowników Instytutu, a także pracownicy Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu. Jednym z pierwszych stypendystów IZ w Grub był dr inż. Henryk Żywczok z Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego IZ w Lipowej (obecnie na emeryturze), który realizował staż naukowy z zakresu hodowli bydła mlecznego współpracując z dr. G. Averdunkiem.

17-osobowej grupie przewodniczyli prof. dr hab. Eugeniusz Herbut, wicedyrektor ds. naukowych IZ-PIB, były stypendysta Fundacji Hannsa-Seidela oraz prof. dr hab. Jarosław Hor-

bańczuk, wicedyrektor ds. naukowych IGiHZ PAN w Jastrzębcu. W konferencji ponadto udział wzięli: prof. dr hab. Marian Różycki – Przewodniczący Rady Naukowej IZ-PIB i prof. dr hab. Franciszek Brzóska – Kierownik Działu Żywienia Zwierząt i Paszoznawstwa IZ-PIB.

Pobyty w Bawarii trwał 5 dni, szczerze wypełnionych posiedzeniami konferencji oraz zwiedzaniem obiektów Bawarskiego Krajowego Instytutu Rolniczego. Pierwszy dzień poświęcony był udziałowi w Centralnym Świątku Rolnictwa (ZLF) w Monachium, organizowanym od 198 lat na tzw. Theresienwiese – łące Teresy, żony króla Bawarii. W okresie 10 dni prezentowane są tu najlepsze zwierzęta z Bawarii, w tym bydło mleczne i mięsne, konie, owce, świnie, drób i ryby. Zwierzęta są oceniane, a najlepsze nagradzane. Ten sposób promowania najlepszych hodowców w Bawarii posiada starą tradycję, sięgającą początku XIX wieku. Jest źródłem chwały i prestiżu rolników-hodowców.

Byli stypendyści powitani zostali przez p. Putza, starszego radcę Ministerstwa Rolnictwa Bawarii. Zwierzęta eksponowane były podczas wykonywania typowych dla rejonu Bawarii prac, np. konie w zaprzęgach roboczych przewożących bale drewna z lasu lub w różnego rodzaju pojazdach, bryczkach konnych, czy pod siodłem. Po raz pierwszy można było zobaczyć zaprzęg konny złożony z 5 par rączych koni poruszający się klusem po wybiegu, a opuszczający go w galopie. Zwierzęta nagrodzone były dekorowane szerokimi szarfami i medalionami w barwach Bawarii. Przedstawiciele prasy rolniczej fotografowali najlepsze zwierzęta z różnych stron i w wielu ujęciach. Z właścicielami pre-

prowadzono wywiady. Dzień na Święcie Rolnictwa zakończył się pobytem na „Oktoberfest”, imprezie towarzyskiej o równie starej tradycji jak Święto Rolnictwa. Można tu spotkać niemal wszystkie nacje i popijać piwo w towarzystwie Japończyków, Amerykanów czy Nowozelandczyków, prowadząc mniej lub bardziej frywolne rozmowy.

Drugi dzień poświęcono głównemu celowi wyjazdu – konferencji, która odbyła się w Bawarskim Krajowym Instytucie Rolniczym w Grub. Swoją obecnością zaszczytili nas byli Dyrektorzy Instytutu, w tym niezwykle zasłużony dla współpracy z Polską prof. Hermann Bogner z małżonką Hanną Czają-Bogner. Konferencję otworzył Jacob Opperer, Prezydent Bawarskiego Krajowego Instytutu Rolniczego we Freising. Przedstawiono 7 niemieckich i polskich referatów:

- J. Opperer – Struktura, zadania i cele Bawarskiego Krajowego Instytutu Rolniczego (Landesanstalt für Landwirtschaft – LfL),
- W. Schöhl – Struktura, konstrukcja i funkcjonowanie doradztwa w Bawarii,
- G. Wendl – Aktualne wyniki badań Instytutu Techniki Rolniczej i Utrzymania Zwierząt (LfL),
- J. Knapik – Ocena wartości użytkowej i szacowanie wartości hodowlanej owiec w Polsce (IZ-PIB),
- G. Żak – Poprawa wartości użytkowej i hodowlanej świń w Polsce – od nauki do praktyki (IZ-PIB).
- F. Götze – Aktualne wyniki badań Instytutu Hodowli Zwierząt (LfL),
- H. Spiekens – Aktualne wyniki badań Instytutu Żywienia Zwierząt i Gospodarki Paszowej (LfL).

W czasie przerwy obiadowej zwiedzono zaplecze badawczo-produkcyjne LfL w Grub, w tym oborę kurtynową dla krów simentalskich z automatem udojowym, cielętniki, silosy i pastwiska. W godzinach popołudniowych wizytowano indywidualne gospodarstwo rolne p. Michaela Holleriettha w Anzing, specjalizujące się w produkcji mleka i chowie bydła mlecznego rasy simentalskiej. Pobyt w gospodarstwie pozwolił na wymianę zdań i opinii na temat chowu bydła mlecznego z doradcami państwowymi i prywatnymi. Obydwa rodzaje doradztwa rolni-

czego funkcjonują w Bawarii.

Trzeciego dnia pobytu, przed południem zwiedzono Stację Związku Unasienniania Zwierząt w Neustadt-Aisch. Stacja jest własnością rolników, hodowców zwierząt. Informacje o jej działalności przedstawił kierownik dr Johannes Aumann. Jest to jedna z największych stacji inseminacji zwierząt na terenie Unii Europejskiej. Wywiązała się miła dyskusja, ponieważ kierownictwo Stacji zna sukcesy Działu Biotechnologii Rozrodu Zwierząt Instytutu Zootechniki-PIB oraz współpracuje ze Stacją Unasienniania w Krasnem i rejonem bydła simentalskiego w Polsce.

Po południu zwiedzono Fachowe Centrum Szkoleniowo-Doświadczalne (LfL) w Kitzingen (rejencja Dolna Frankonia). Informacji udzielał kierownik Centrum dr Klaus Damme. Zapoznano się z prowadzonymi obecnie w centrum badaniami naukowymi, m.in. próbą odchowu kurcząt kogutków ras nieśnych, przeznaczonych do produkcji mięsa. W Niemczech corocznie likwiduje się około 4 mln kurcząt kogutków jednodniowych (seksowanych po wylęgu) ras nieśnych. Zapoznano się z nowym typem baterii dla drobiu nieśnego o zmienionej konstrukcji, zapewniającej wyższy komfort ptakom, zgodnie z dyrektywami unijnymi planowanymi do wprowadzenia w przyszłości. W Centrum prowadzi się prace badawcze i atestacyjne na zamówienie firm wytwarzających urządzenia do utrzymania ptaków i dla firm paszowych. Obecnie prowadzone jest tam doświadczenie nad żywieniem brojlerów mieszkankami pełnoporcjowymi zbilansowanymi na zawartość 5 niezbędnych aminokwasów – metioniny, lizyny, cysteiny, tryptofanu i treoniny. Tego samego dnia zwiedzono Fachowe Centrum Szkoleniowo-Doświadczalne Trzody Chlewnej w Schwarzenau (rejencja Dolna Frankonia), podległe LfL w Grub. O zadaniach Centrum opowiadał dr Peter Lindner. Odwiedzono także Stację Kontroli Użytkowości Trzody Chlewnej i biogazownię utylizującą odchody zwierzęce, całe rośliny kukurydzy i odpady przetwórstwa owocowo-warzywnego na amoniak, a końcowo na energię elektryczną sprzedawaną do sieci spółki energetycznej. Zapoznano się z nowoczesnym żywieniem świń i kontrolą ich masy ciała w oparciu o elektroniczną ewidencję i znakowanie zwierząt oraz wagi sprzężone z paśnikami. Zainteresowa-

nie wzbudził nowoczesny system wentylacji pomieszczeń dla zwierząt redukujący do minimum odory pochodzenia zwierzęcego, szczególnie obiektów położonych blisko zabudowy mieszkalnej. W tej samej miejscowości zwiedzono supernowoczesne Centrum Badań nad Trzodą Chlewną w Bawarii, będące na etapie wykańczania budowy. Centrum oddalone jest o około 1,5 km od zabudowań mieszkalnych. W Bawarii, przy budowaniu nowych obiektów inwentarskich przestrzega się zasady, aby pomiędzy strefą mieszkalną a strefą hodowli zwierząt i produkcji była zachowana odpowiednia odległość. Centrum jest nowoczesnym ośrodkiem, w którym będzie się testować najnowsze rozwiązania z zakresu utrzymania oraz żywienia prosiąt, loch i tuczników. Posiada ono własną wytwórnię pasz. Obiekt przeznaczony jest dla około 400 loch w pełnym cyklu produkcyjnym, z rozrodem, odchowem prosiąt i tuczem świń. Wszystkie obiekty znajdują się pod jednym dachem. Oddanie Centrum do użytku planowano na koniec listopada 2008 r. Będzie tu zatrudnionych około 14 osób, a budżet roczny wyniesie około 7 mln euro.

Ostatni dzień pobytu w Bawarii posiadał charakter turystyczny. Grupa stypendystów nocowała w Kloster Banz koło Bambergu (rejencja Górna Frankonia), byłym Opactwie Benedyktynów (Dolna Bawaria), na pograniczu z Lasem Turyńskim. Jest to główne centrum szkoleniowe

Fundacji Hannsa-Seidela. Klasztor po kasacie zmieniał często właścicieli. W czasie wojny mieścił się tam szpital dla lotników. Po wojnie popadł w ruinę. Został zakupiony i odremontowany przez Unię Chrześcijańsko-Socjalną w Bawarii. Obecnie stanowi jeden z trzech ośrodków szkoleniowych Fundacji przeznaczonych do organizowania konferencji, seminariów i narad. Posiadając 134 pokoje – dawne cele mnichów benedyktyńskich – pracuje również jako hotel. Ostatniego dnia pobytu w Bawarii zwiedzono Klasztor Banz, w którym powierzchnia samych dachów wynosi około 3 ha, a położony nieopodal Klasztor Czternastu Świętych (Vierzehnheiligen), zabytek wysokiej klasy, będący jednym z głównych miejsc pielgrzymek bawarskich katolików.

Uczestnicy 15. Konferencji niemiecko-polskiej wyrażają wdzięczność organizatorom, w tym dr. Michaelowi Czepalli z Fundacji Hannsa Seidela, Dyrekcji LfL i podległych ośrodków, a także byłym i obecnym pracownikom LfL w Grub, m. in. dr. G. Averdunkowi oraz p. F. Huberowi (byłemu dyrektorowi Bawarskiego Krajowego Instytutu Gospodarki Żywnościowej w Monachium) za stałą opiekę i pomoc. Szczególne podziękowanie należy się dr. Janowi Knapikowi i dr. Grzegorzowi Żakowi za interesujące referaty, pełnienie funkcji tłumaczy, a także opiekunów i organizatorów wyjazdu.

W imieniu grupy stypendystów za przyjęcie oraz doskonale przygotowany i zrealizowany program pobytu podziękowali prof. dr hab. Eugeniusz Herbut i prof. dr hab. Jarosław Horbańczuk. Z dr. Michaeliem Czepallą uzgodniono wstępnie tematykę kolejnych konferencji polsko-niemieckich planowanych na lata 2009 i 2010 w Jastrzębcu i Balicach. We wczesnych godzinach popołudniowych piątego dnia pobytu zakończono wizytę, ruszając w 900 km drogę powrotną do Krakowa.

fot. F. Brzóska